

Vanhempainvapaata ei saa lyhentää

Perhevapaauudistusta työstetään kovalla kiireellä, jotta uusi malli saataisiin käyttöön jo ensi vuoden alusta.

Uudistus on tarpeen, sillä muihin Pohjoismaihin verrattuna Suomen malli on jäykkä ja korvaustasoltaan alhainen. Joustavuutta tarvittaisiin lisää, jotta perheiden moninaisuus ja erilaiset elämäntilanteet tulisivat huomioituiksi.

Uuden mallin pitäisi edistää myös tasavertaista vanhemmuutta ja tasa-arvoa. Tällä hetkellä valtaosan vanhempainvapaista käyttävät äidit, mikä heikentää naisten asemaa työmarkkinoilla. Isät käyttävät vain heille kiintiöidyn osuuden, joka viides ei edes sitä.

Valtaosa vanhemmista on toivonut ansiosidonnaisen kauden pidentämistä. Se olisi toimiva keino lisätä myös isien vanhempainvapaan käyttöä.

Nyt julkisuudessa olleiden tietojen mukaan uudistusta on kaavailtu 4 + 5 + 4 -mallilla. Siinä neljä kuukautta olisi varattu äidille, neljä isälle ja viiden kuukauden jakamisesta perhe voisi päättää itse.

Hyvä puoli on, että isien ansiosidonnainen vapaa pitenis nykyisestä 2,2 kuukaudesta neljään. Ongelmana on kuitenkin jäykkyys. Isälle varattua vapaata ei voisi siirtää äidille. Siitä seuraisi, että jos isä ei esimerkiksi perheen taloustilanteen vuoksi voi vapaata käyttää, se jää pitämättä ja vanhempainvapaajakso lyhenee noin kuukaudella.

Lapsi- ja perhejärjestöt pitävät tärkeänä, että perhevapaita uudistettaessa varmistetaan, että perheiden vanhempainvapaa säilyy kaikissa tilanteissa vähintään nykyisenä eikä lyhene.

Hanna Heinonen, toiminnanjohtaja, Lastensuojelun Keskusliitto

Milla Kalliomaa, pääsihteeri, Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Eija Koivuranta, toimitusjohtaja, Väestöliitto

Hanna Markkula-Kivisilta, pääsihteeri, Pelastakaa Lapset